

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 34/2024 (15)

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΡΑΔΙΟ ΑΣΤΡΑ», ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «RADIOSTAGE COMPANY LIMITED»

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ: 6 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2024

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Κασάπη, Προέδρου, Αγγελικής Λαζάρου, Αντιπροέδρου, Σέργιου Ποΐζη, Τάσου Κυρμίτση, Πάνου Κανελλόπουλου και Γαβριήλ Ιωάννου, Μελών.

Η κ. Χρύσω Τσόκκου, Μέλος, ειδοποιήθηκε κανονικά για την συνεδρία, αλλά δεν παρευρέθηκε για επαγγελματικούς λόγους.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου (εφεξής «η Αρχή») εξετάζει αυτεπάγγελτα την από μέρους του Ραδιοφωνικού Οργανισμού «ΡΑΔΙΟ ΑΣΤΡΑ» (εφεξής «ο Οργανισμός») πιθανή παράβαση του **Κανονισμού 25(3)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (εφεξής «οι Κανονισμοί»).

Ο πιο πάνω Κανονισμός αναφέρει:

25. Οι πιο κάτω κανόνες αφορούν τη γλώσσα που χρησιμοποιείται στις εκπομπές:

(3) Απαγορεύεται:

(α) η χρήση της γλώσσας με τρόπο που μπορεί να θίξει τις ευαισθησίες θρησκευτικών, φυλετικών, πολιτικών ή άλλων κοινωνικών ομάδων·

Υστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, με επιστολή της ημερομ. **5/9/2024**, έθεσε ενώπιον του Οργανισμού την διερευνώμενη παράβαση. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με την ως άνω πιθανή παράβαση, έχετε το δικαίωμα να τις υποβάλετε γραπτώς και/ή προσωπικώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου. Η υποβολή των παραστάσεων μπορεί να γίνει αυτοπροσώπως και/ή μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής σας.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε γραπτώς τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με την ως άνω πιθανή παράβαση, καλείστε όπως τις υποβάλετε στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός εικοσιπέντε (25) εργάσιμων ημερών από την λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε προσωπικώς τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με την ως άνω πιθανή παράβαση, καλείστε να πληροφορήσετε την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) εργάσιμων ημερών από την λήψη της παρούσας επιστολής ότι επιθυμείτε να τις υποβάλετε προσωπικώς, ώστε να ειδοποιηθείτε ανάλογα με ειδική επιστολή.

Εάν επιθυμείτε να επιθεωρήσετε τον διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείστε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει εντός επτά (7) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, ώστε να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στις ανωτέρω καθορισμένες προθεσμίες, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Σε περίπτωση που η Αρχή, μετά την εξέταση όλων των δεδομένων της υπόθεσης, καταλήξει σε εύρημα παράβασης, τότε θα κληθείτε να υποβάλετε τις θέσεις σας αναφορικά με την επιβολή διοικητικής κύρωσης.

Η διερευνώμενη παράβαση που τέθηκε ενώπιον του Οργανισμού, εκτίθεται στο υποστοιχείο 1:

1. Στις 13/5/2024, μεταξύ των ωρών 14:00 – 15:00, ο Οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα «Ο Άστρα στη Σέντρα», στο πλαίσιο του οποίου έγινε χρήση της γλώσσας με τρόπο που μπορεί να θίξει τις ευαισθησίες των φιλάθλων, οπαδών ή/και υποστηρικτών του ΑΠΟΕΛ, κατά παράβαση του **Κανονισμού 25(3)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Στο πλαίσιο του πιο πάνω προγράμματος μεταδόθηκαν, μεταξύ άλλων, τα εξής:

■ Παρουσιαστής: 767. «Καλό μεσημέρι Γλαύκο. Δεν δίνω συγχαρητήρια σε ομάδα των Ναζί και των ολετήρων της Κύπρου. Πάμε για το κύπελλο και δεν λογαριάζουμε καμία αντίπαλο. Ομόνοια, λαός, κύπελλο. Δημήτρης». Δημήτρη μου έχεις απόλυτο δίκαιο σε αυτό και είναι απάντηση σε άλλους που δίνουν συγχαρητήρια. Εμείς δεν δίνουμε συγχαρητήρια. Είμαστε μια γενιά που έχει δεινοπαθήσει από τους φασίστες, που έχει δεινοπαθήσει από την προδοσία. Είμαστε μια γενιά που έχει ζήσει στο πετσί της όλη αυτή την προδοσία και την

βρωιά και δεν πρόκειται ποτέ να το ξεχάσουμε. Και σε όποιον αρέσει. Σε όποιον δεν αρέσει, δεν μας ακούει. Απλά. Εν θα κάτσουμε να συζητούμε. Λοιπόν.

Ο Οργανισμός, με επιστολή της Αρχισυντάκτριάς του κ. Έλπις Γεωργίου, ημερομ. **26/9/2024 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α')**, υπέβαλε γραπτές εξηγήσεις, παραστάσεις και/ή θέσεις σε σχέση με την υπόθεση.

Σημειώνεται ότι ο Οργανισμός δεν εξέφρασε την επιθυμία να επιθεωρήσει τον διοικητικό φάκελο της υπόθεσης.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιον μας στοιχεία και περιστατικά της υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένων και των γραπτών θέσεων του Οργανισμού, ημερομ. 26/9/2024, και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης του επίμαχου προγράμματος κρίνουμε ότι:

Στις **13/5/2024**, μεταξύ των ωρών **14:00 – 15:00**, ο Οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα «**Ο Άστρα στη Σέντρα**», στο πλαίσιο του οποίου έγινε χρήση της γλώσσας με τρόπο που μπορεί να θίξει τις ευαισθησίες των φιλάθλων, οπαδών ή/και υποστηρικτών του ΑΠΟΕΛ, κατά παράβαση του **Κανονισμού 25(3)(α)** των Κανονισμών.

(Τα γεγονότα του υποστοιχείου εκτίθενται στις σελ. 2-3 της παρούσας)

Σε ό,τι αφορά στις θέσεις και/ή στους ισχυρισμούς του Οργανισμού, ημερομ. 26/9/2024, η Αρχή επισημαίνει τα ακόλουθα:

Σε ό,τι αφορά στον ισχυρισμό ότι στο επίμαχο απόσπασμα «δεν υπάρχει οποιαδήποτε αναφορά στην ομάδα του ΑΠΟΕΛ», η Αρχή επισημαίνει ότι παρόλο που στην επίμαχη μετάδοση δεν γίνεται ονομαστική αναφορά στη συγκεκριμένη ποδοσφαιρική ομάδα, εντούτοις ουδόλως αμφιβάλλει ότι τόσο το μήνυμα του ακροατή 767 όσο και το σχόλιο του παρουσιαστή επί του συγκεκριμένου μηνύματος, αφορούσαν στον ΑΠΟΕΛ. Η πιο πάνω διαπίστωση προκύπτει τόσο από την συζήτηση και τα σχόλια που προηγήθηκαν της επίμαχης μετάδοσης (αποσπάσματα της οποίας καταγράφονται στο σημείωμα του ερευνώντος Λειτουργού της Αρχής, με Αρ. Φακ. Πρ. 88/2024 (15), ημερομ. 12/7/2024, το οποίο είναι καταχωρημένο στον διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, τον οποίο ο Οργανισμός είχε το δικαίωμα να επιθεωρήσει, εάν και εφόσον το επιθυμούσε) όσο και από το σύνολο του προγράμματος γενικότερα, το οποίο η Αρχή έχει παρακολουθήσει με ιδιαίτερη προσοχή.

Συγκεκριμένα, της επίμαχης μετάδοσης προηγήθηκαν συζήτηση και σχολιασμός μεταξύ των ακροατών και του παρουσιαστή του προγράμματος, κατά πόσο θα έπρεπε να δίνονται

συγχαρητήρια στον ΑΠΟΕΛ για την κατάκτηση του ποδοσφαιρικού πρωταθλήματος 2023-2024, όπως επίσης και η άρνηση του παρουσιαστή, σε ακροατή - οπαδό του ΑΠΟΕΛ, να μεταδώσει τον ύμνο της πρωταθλήτριας ομάδας.

Κατ' επέκταση, τόσο το σχόλιο του ακροατή 767 *«Δεν δίνω συγχαρητήρια σε ομάδα των Ναζί και των ολετήρων της Κύπρου»* όσο και η απάντηση του παρουσιαστή *«Έχεις απόλυτο δίκαιο σε αυτό και είναι απάντηση σε άλλους που δίνουν συγχαρητήρια. Εμείς δεν δίνουμε συγχαρητήρια. Είμαστε μια γενιά που έχει δεινοπαθήσει από τους φασίστες, που έχει δεινοπαθήσει από την προδοσία. Είμαστε μια γενιά που έχει ζήσει στο πετσί της όλη αυτή την προδοσία και την βρωμιά και δεν πρόκειται ποτέ να το ξεχάσουμε»* αφορούσαν στον ΑΠΟΕΛ και αποτελούν χρήση της γλώσσας με τρόπο που μπορεί να θίξει τις ευαισθησίες των φιλάθλων, οπαδών ή/και υποστηρικτών του.

Η Αρχή επισημαίνει στον Οργανισμό ότι υπάρχουν πολλοί τρόποι με τους οποίους οι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί μπορούν, μεταξύ άλλων, να σχολιάσουν ή/και να επικρίνουν περιστατικά, καταστάσεις ή/και συμπεριφορές, όπως αυτές που αναλύει ο Οργανισμός - μεταξύ άλλων- στα σημεία 1-6 της επιστολής του, ημερομ. 26/9/2024. Ωστόσο, οι οργανισμοί οφείλουν να επιλέγουν με μεγάλη προσοχή την γλώσσα που χρησιμοποιούν κατά τον σχολιασμό ή/και την κριτική τους, ώστε να μην θίγονται ενδεχομένως ευαισθησίες ομάδας ακροατών ή/και να παραβιάζεται η νομοθεσία γενικότερα. Στην προκειμένη περίπτωση, ο Οργανισμός δεν μερίμνησε για τα πιο πάνω και ως αποτέλεσμα, στο επίμαχο πρόγραμμά του έγινε χρήση της γλώσσας με τρόπο που μπορεί να θίξει τις ευαισθησίες των φιλάθλων, οπαδών ή/και υποστηρικτών του ΑΠΟΕΛ. Απλή ανάγνωση των γεγονότων της υπόθεσης επιβεβαιώνει την κρίση της Αρχής. Η Αρχή υπενθυμίζει στον Οργανισμό ότι οι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί οφείλουν να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί και να μεριμνούν για το περιεχόμενο των προγραμμάτων που μεταδίδουν, εξαιτίας της επίδρασης των ΜΜΕ στην κοινή γνώμη.

Σε ό,τι αφορά στον ισχυρισμό του Οργανισμού ότι δεν είχε πρόθεση να θίξει είτε το Σωματείο είτε τους υποστηρικτές του, η Αρχή επισημαίνει ότι ένα πρόγραμμα κρίνεται εκ του αποτελέσματος και όχι εκ της προθέσεως του Οργανισμού.

Σε ό,τι αφορά στον ισχυρισμό του Οργανισμού ότι το επίμαχο πρόγραμμα «διαρκεί γύρω στα 40 λεπτά, ενίοτε μετατρέπεται σε ένα φόρουμ δημόσιου διαλόγου, χαρακτηρίζεται από ταχύτητα και τον άμεσο διάλογο με τους ακροατές, γεγονός που δεν επιτρέπει σε όλες τις περιπτώσεις την άμεση αντίδραση του δημοσιογράφου», η Αρχή επισημαίνει στον Οργανισμό ότι τα πιο πάνω δεν αναιρούν και δεν δικαιολογούν την διαπιστωθείσα παράβαση της Νομοθεσίας. Ο Οργανισμός έχει την απόλυτη συντακτική ευθύνη των προγραμμάτων που μεταδίδει και την υποχρέωση να διασφαλίζει ότι τα προγράμματά του δεν παραβιάζουν οποιανδήποτε νομοθετική διάταξη.

Η Αρχή χαιρετίζει τις ενέργειες αυτορρύθμισης του Οργανισμού και συγκεκριμένα τις συστάσεις του προς τον παρουσιαστή του προγράμματος, με σκοπό να μην επαναληφθούν μελλοντικά ίδιας φύσεως περιστατικά και παραβάσεις.

Τέλος, η Αρχή επισημαίνει στον Οργανισμό ότι, εκτός από την γλώσσα που χρησιμοποιείται στο συγκεκριμένο πρόγραμμα, την έχει προβληματίσει εξίσου το κλίμα και το πνεύμα του επίμαχου προγράμματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχει παράβαση του **Κανονισμού 25(3)(α)** των Κανονισμών.

Η Αρχή, αφού έλαβε υπόψη της όλα τα ενόπιον της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών θέσεων του Οργανισμού, ημερομ. 26/9/2024, αποφασίζει να επιβάλει στον Οργανισμό, για την παράβαση του **Κανονισμού 25(3)(α)** των Κανονισμών, η οποία έγινε στις 13/5/2024, την κύρωση της **Προειδοποίησης**.

Η Αρχή εφιστά την προσοχή του Οργανισμού στη σοβαρότητα της παράβασης και επισημαίνει ότι ενδέχεται να μην είναι το ίδιο επιεικής στο μέλλον, σε περίπτωση που διαπιστώσει ίδιας φύσεως παραβάσεις από τον Οργανισμό.

(PONA ΚΑΣΑΠΗ)

Πρόεδρος

Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

M.Kov.